



2024/616

7.3.2024

## RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2024/616

tat-18 ta' Diċembru 2023

dwar l-abbozz aġġornat tal-Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima tan-Netherlands li jkɔpri l-perjodu 2021–2030 u dwar il-konsistenza tal-miżuri tan-Netherlands mal-objettiv tan-newtralitā klimatika tal-Unjoni u mal-iżgur tal-progress fl-adattament

(It-test bl-Olandiż biss huwa awtentiku)

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (UE) 2018/1999 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-Governanza tal-Unjoni tal-Enerġija u tal-Azzjoni Klimatika, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 663/2009 u (KE) Nru 715/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 94/22/KE, 98/70/KE, 2009/31/KE, 2009/73/KE, 2010/31/UE, 2012/27/UE u 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi tal-Kunsill 2009/119/KE u (UE) 2015/652 u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 525/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (¹), u b'mod partikolari l-Artikolu 9(2) u l-Artikolu 14(6) tiegħu,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (UE) 2021/1119 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Ĝunju 2021 li jistabbilixxi l-qafas biex tinkiseb in-newtralitā klimatika u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 401/2009 u (UE) 2018/1999 (²), u b'mod partikolari l-artikolu 7(2) tiegħu,

Billi:

*Rakkomandazzjonijiet dwar l-abbozz aġġornat tal-Pjan Nazzjonali Integrat għall-Enerġija u l-Klima (NECP) tan-Netherlands li jkɔpri l-perjodu 2021–2030*

- (1) In-Netherlands ippreżentaw l-abbozz aġġornat tal-pjan nazzjonali integrat għall-enerġija u l-klima tagħhom fid-29 ta' Ĝunju 2023.
- (2) L-Artikolu 3 u l-Anness I tar-Regolament (UE) 2018/1999 ("ir-Regolament dwar il-Governanza") jistabbilixxu l-elementi li għandhom jiġu inkluzi fil-pjanijiet nazzjonali integrati aġġornati dwar l-enerġija u l-klima. FDiċembru 2022, il-Kummissjoni adottat il-Gwida għall-Istati Membri dwar il-proċess u l-ambitu tat-thejjja kemm tal-abbozz tal-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima kif ukoll tal-verżjoni finali aġġornata tagħhom (³). Il-Gwida identifikat l-ahjar prassi u ddeskriviet l-implikazzjonijiet tal-iżviluppi političi, legali u geopolitiċi reċenti fil-politiki tal-enerġija u tal-klima.
- (3) B'rabta mal-pjan REPowerEU (⁴), bħala parti miċ-cikli 2022 u 2023 tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni enfasizziat il-bżonnijiet ta' riforma u investimenti relatati mal-enerġija u l-klima tal-Istati Membri biex jiġu msahha kemm is-sigurtà tal-enerġija kif ukoll l-affordabbiltà permezz tal-acċelerazzjoni tat-tranżizzjoni ġusta u favur l-ambjent. Dan huwa rifless fir-Rapporti tal-Pajjiżi għan-Netherlands (⁵) u r-Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill għan-Netherlands (⁶) tal-2022 u l-2023. Jenħtieg li l-Istati Membri jikkunsidraw l-aktar rakkomandazzjonijiet reċenti speċifiċi għall-pajjiżi fil-pjanijiet nazzjonali integrati aġġornati għall-enerġija u l-klima finali tagħhom.

(¹) ĜU L 328, 21.12.2018, p. 1.

(²) ĜU L 243, 9.7.2021, p. 1.

(³) Avviż tal-Kummissjoni dwar il-Gwida lill-Istati Membri għall-aġġornament tal-pjanijiet nazzjonali għall-enerġija u l-klima tal-2021 sal-2030 (ĜU C 495, 29.12.2022, p. 24).

(⁴) COM(2022) 230 final.

(⁵) SWD(2022) 621 final, SWD(2023) 619 final.

(⁶) COM (2022) 621 Rakkomandazzjoni għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill; COM(2023) 619 final, Rakkomandazzjoni għal Rakkomandazzjoni tal-Kunsill.

- (4) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni rigward it-twassil tal-miri nazzjonali skont ir-Regolament dwar il-Kondiviżjoni tal-Isforzi<sup>(7)</sup> (ESR) huma bbażati fuq il-probabilità li l-Istati Membri se jirrispettaw il-miri tal-2030, u jikkunsidraw ir-regoli dwar l-užu ta' flessibbiltà skont l-ESR.
- (5) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-Qbid, l-Užu u l-Hžin tal-Karbonju (CCUS) għandhom l-ghan li jkollhom ħarsa ġenerali tal-implementazzjoni maħsuba ġħal dawn it-teknoloġiji fuq livell nazzjonali, inkluża informazzjoni dwar il-volumi annwali ta' CO<sub>2</sub> li huwa ppjanat li jinqabdu sal-2030, imqassmin skont is-sors ta' CO<sub>2</sub> maqbud li jkun ġej mill-installazzjonijiet koperti mid-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill<sup>(8)</sup> jew minn sorsi oħra, bħal sorsi bijoġenici jew qbid dirett mill-arja; dwar l-infrastruttura tat-trasport ippjanata għas-CO<sub>2</sub>; kapacità ta' hžin domestiku potenzjali ta' CO<sub>2</sub> u l-volumi tal-injezzjoni ta' CO<sub>2</sub> maħsuba li jkunu disponibbli fl-2030.
- (6) Bl-istess mod, ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-prestazzjoni skont ir-Regolament (UE) 2018/841 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill<sup>(9)</sup> (l-Užu tal-Art, Tibdil fl-Užu tal-Art u l-Forestrija — “ir-Regolament LULUCF”) jindirizzaw il-konsenza mill-Istat Membru dwar ir-regola ta’ “ebda debit” ghall-perjodu 2021–2025 (il-Perjodu 1) u l-mira nazzjonali tiegħu ghall-perjodu 2026–2030 (il-Perjodu 2), filwaqt li jitqiesu r-regoli li jirregolaw l-užu tal-flessibilitajiet kif stabbilit f'dak ir-Regolament. Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni jqisu wkoll li fil-Perjodu 1 kwalunkwe eċċess ta’ emissionijiet skont ir-Regolament LULUCF se jiġi ttrasferit awtomatikament ghall-ESR.
- (7) Sabiex l-adattament għat-tibdil fil-klima jappoġġa kif xieraq il-kisba tal-objettivi tal-enerġija u tal-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima, huwa essenziali li jiġu identifikati l-perikli potenzjali tat-tibdil fil-klima u li jiġu analizzati l-vulnerabbiltajiet u r-riskji klimatiċi li jistgħu jaffettaww iż-żoni, il-popolazzjonijiet u s-setturi rilevanti. Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar l-adattament iqisu sa liema punt in-Netherlands integrar fl-ghanijiet tal-adattament tal-NECP aġġornati tagħhom li jqisu r-riskji klimatiċi, li jistgħu jipprevvjenu lin-Netherlands milli jilhqu l-objettivi u l-miri tal-Unjoni tal-Enerġija. Mingħajr politiki u miżuri specifiċi ta’ adattament ippjanati u implimentati, il-kisba tal-objettivi fid-dimensjonijiet tal-Unjoni tal-Enerġija tkun frisku. Il-ġestjoni tal-ilma fkundizzjonijiet klimatiċi li qed jinbidlu tehtieg attenzjoni partikolari minhabba r-riskji ta’ tħixxil tal-elettriku peress li l-ghargħar, is-ħana u n-nixfa jħallu impatt fuq il-produzzjoni tal-enerġija.
- (8) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni fir-rigward tal-ambizzjonijiet tal-enerġija rinnovabqli tan-Netherlands huma bbażati fuq formula stabbilita fl-Anness II tar-Regolament (UE) 2018/1999 li hija bbażata fuq kriterji oggettivi; u fuq il-politiki u l-miżuri ewlenin nieqsa fl-abbozz tal-NECP aġġornat tan-Netherlands biex tippermetti kisba f'waqtha u kosteffettiva tal-kontribut nazzjonali tan-Netherlands ghall-mira vinkolanti tal-enerġija rinnovabqli tal-Unjoni ta’ mill-inqas 42,5 % fl-2030, bl-isforz kollettiv biex din tiżdied għal 45 % skont id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill<sup>(10)</sup> dwar il-promozzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabli. Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni huma bbażati wkoll fuq il-kontribut tan-Netherlands ghall-miri specifiċi

<sup>(7)</sup> Ir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta’ Mejju 2018 dwar it-tnaqqis annwali vinkolanti tal-emissionijiet ta’ gassijiet serra mill-Istati Membri mill-2021 sal-2030 li jikkontribwixxi ghall-azzjoni klimatika biex jiġu onorati l-impenji li saru fil-Ftehim ta’ Pariġi, u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 525/2013 (GU L 156, 19.6.2018, p. 26), kif emendat mir-Regolament (UE) 2023/857 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta’ April 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2018/842 dwar it-tnaqqis annwali vinkolanti tal-emissionijiet ta’ gassijiet serra mill-Istati Membri mill-2021 sal-2030 li jikkontribwixxi ghall-azzjoni klimatika biex jiġu onorati l-impenji li saru fil-Ftehim ta’ Pariġi, u r-Regolament (UE) 2018/1999 (GU L 111, 26.4.2023, p. 1).

<sup>(8)</sup> Id-Direttiva 2003/87/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta’ Ottubru 2003 li tistabbilixxi sistema ghall-iskambju ta’ kwoti ta’ emissionijiet ta’ gassijiet serra ġewwa l-Unjoni u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 96/61/KE (GU L 275, 25.10.2003, p. 32).

<sup>(9)</sup> Ir-Regolament (UE) 2018/841 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta’ Mejju 2018 dwar l-inklużjoni tal-emissionijiet u l-assorbimenti ta’ gassijiet serra minn užu tal-art, tibdil fl-užu tal-art u l-forestrija fil-qafas ta’ politika ghall-klima u l-enerġija ghall-2030 u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 525/2013 u d-Deċiżjoni Nru 529/2013/UE (GU L 156, 19.6.2018, p. 1), kif emendata mir-Regolament (UE) 2023/839 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta’ April 2023 li jemenda r-Regolament (UE) 2018/841 fir-rigward tal-kamp ta’ applikazzjoni, is-simplifikazzjoni tar-regoli dwar ir-rapportar u l-konformità, u l-istabbiliment tal-miri tal-Istati Membri ghall-2030, u r-Regolament (UE) 2018/1999 fir-rigward tat-titjib fil-monitoraġġ, fir-rapportar, fit-träċċar tal-progress u fir-rieżami (GU L 107, 21.4.2023, p. 1).

<sup>(10)</sup> Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta’ Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-užu tal-enerġija minn sorsi rinnovabli (GU L 328, 21.12.2018, p. 82), kif emendata bid-Direttiva (UE) 2023/2413 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta’ Ottubru 2023 li temenda d-Direttiva (UE) 2018/2001, ir-Regolament (UE) 2018/1999 u d-Direttiva 98/70/KE fir-rigward tal-promozzjoni tal-enerġija minn sorsi rinnovabli, u li thassar id-Direttiva tal-Kunsill (UE) 2015/652 (GU L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

tal-Artikoli 15a, 22a, 23, 24 u 25 ta' dik id-Direttiva u ghall-politiki u l-miżuri relatati biex ma ddumx ma tiġi trasposta u implimentata. Ir-rakkmandazzjonijiet jirriflettu l-importanza li jiġi žviluppat ippjanar komprensiv fit-tul ghall-implimentazzjoni tal-enerġija rinnovabbi, u b'mod partikolari r-rih, biex tiżdied il-vižibbiltà ghall-industrijja tal-manifattura u l-operaturi tal-grilja Ewropej fkonformità mal-Pakkett Ewropew dwar l-Enerġija mir-Rih (<sup>11</sup>).

- (9) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni rigward il-kontribut nazzjonali ghall-effiċjenza energetika huma bbażati fuq l-Artikolu 4 tad-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (<sup>12</sup>) dwar l-effiċjenza energetika; u l-formula fl-Anness I ta' dik id-Direttiva, u l-politiki u miżuri relatati biex tiġi implimentata.
- (10) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni jagħtu attenzjoni partikolari lill-miri, l-objettivi u l-kontributi u l-politiki u l-miżuri relatati biex jitwettaq il-pjan REPowerEU biex it-tnejħija gradwali tad-dipendenza mill-fjuwils fossili Russi issir malajr. Dawn iqis u t-tagħlimiet mēħuda mill-implimentazzjoni tal-Pakkett Niffrankaw il-Gass għal Xitwa Sikura (<sup>13</sup>). Ir-rakkmandazzjonijiet jirriflettu l-importanza li s-sistema tal-enerġija ssir aktar reżiljenti fid-dawl tal-obblighi li jirriżultaw mir-Regolament (UE) 2019/941 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (<sup>14</sup>) dwar it-thejjija għar-riskji fis-settur tal-elettriku u r-Regolament (UE) 2017/1938 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (<sup>15</sup>) dwar is-sigurtà tal-provvista tal-gass, u fkonformità mar-Rakkmandazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-hžin tal-enerġija (<sup>16</sup>).
- (11) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni jqisu l-htieġa li tiġi aċċellerata l-integrazzjoni tas-suq intern tal-enerġija biex jissahħah ir-rwol tal-flessibbiltà u tingħata s-setgħa u jiġu protetti l-konsumaturi. Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni jqisu wkoll l-importanza li jiġi vvalutat l-ghadd ta' unitajiet domestiċi fil-faqar energetiku fkonformità mar-rekwiziti tal-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2018/1999, u r-Rakkmandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/2407 (<sup>17</sup>).
- (12) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni jirriflettu l-importanza li jiġu żgurati investimenti suffiċċienti fir-riċerka u l-innovazzjoni fil-qasam tal-enerġija nadifa biex jieħdu spinta fil-kapaċitajiet tal-iż-żvilupp u l-manifattura tagħhom, inklużi politiki u miżuri xierqa ghall-industriji intensivi fl-enerġija u negozji oħra; u l-htieġa li tittejjeb il-forza tax-xogħol għal industria b'emissionijiet żero netti sabiex tiġi kkonsolidata ekonomija b'saħħithha u kompetitiva, nadifa fl-Unjoni.
- (13) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni huma msejsa fuq l-impenji meħuda skont il-Ftehim ta' Parigi biex jitnaqqas gradwalment l-użu tal-fjuwils fossili, kif ukoll fuq l-importanza tat-tnejħija gradwali tas-sussidji ghall-fjuwils fossili.
- (14) Ir-rakkmandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-htiġijiet ta' investiment isegwu l-valutazzjoni tal-Kummissjoni ta' jekk l-abbozz tal-pjan aġġornat tan-Netherlands jipprovdix harsa generali lejn il-htiġijiet tal-investiment biex jintlaħqu l-objettivi, il-miri u l-kontributi għad-dimensjonijiet kollha tal-Unjoni tal-Enerġija; tindika s-sorsi ta' finanzjament, filwaqt li tiddistinguwi s-sorsi privati u pubblici; u tiddeskrivi investimenti konsistenti mal-Pjan għall-Irkupru u r-Reżiljenza tan-Netherlands, il-Pjan Territorjali għal Tranżizzjoni ġusta tan-Netherlands u r-rakkmandazzjonijiet specifiċi tal-2022–2023 għall-pajjiż mahruġa skont is-Semestru Ewropew; u tinkludi valutazzjoni makroekonomika robusta tal-politiki u l-miżuri ppjanati. Jenħtieg li l-NECP jiżgura t-trasparenza u l-prevedibbiltà tal-politiki u l-miżuri nazzjonali, biex jappoġġa ċ-ċertezza tal-investiment.

(<sup>11</sup>) Komunikazzjoni dwar Pjan ta' Azzjoni Ewropew ghall-Enerġija mir-Rih COM (2023) 669 final, 24.10.2023 u l-Komunikazzjoni dwar it-twettiq tal-ambizzjoni tal-UE rigward l-enerġija rinnovabbi lil him mill-kosta (COM (2023) 668 final).

(<sup>12</sup>) Id-Direttiva (UE) 2023/1791 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Settembru 2023 dwar l-effiċjenza energetika u li temenda r-Regolament (UE) 2023/955 (GU L 231, 20.9.2023, p. 1).

(<sup>13</sup>) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċċali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni "Niffrankaw il-gass għal xitwa sikura" (COM/2022/360 final).

(<sup>14</sup>) Ir-Regolament (UE) 2019/941 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ĝunju 2019 dwar it-thejjija għar-riskji fis-settur tal-elettriku u li jhassar id-Direttiva 2005/89/KE (GU L 158, 14.6.2019, p. 1).

(<sup>15</sup>) Ir-Regolament (UE) 2017/1938 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2017 dwar miżuri għas-salvagwardja tas-sigurtà tal-provvista tal-gass u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 994/2010 (GU L 280, 28.10.2017, p. 1).

(<sup>16</sup>) Ir-Rakkmandazzjoni tal-14 ta' Marzu 2023 dwar il-Hžin tal-Enerġija — Insejju sistema tal-enerġija tal-UE dekarbonizzazzata u sigura (GU C 103, 20.3.2023, p. 1).

(<sup>17</sup>) Ir-Rakkmandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/2407 tal-20 ta' Ottubru 2023 dwar il-faqar energetiku, C:2023/4080, (GU L 2023/2407, 23.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni jirriflettu l-importanza kruċjali ta' konsultazzjoni reġjonali wiesgha, u li tīgi żgurata konsultazzjoni bikrija u inklużiva dwar il-pjan, inkluża parteċipazzjoni pubblika effettiva b'informazzjoni u żmien suffiċjenti, fkonformità mal-Konvenzjoni ta' Aarhus (¹⁸).
- (16) Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni dwar it-tranžizzjoni ġusta jirriflettu l-valutazzjoni ta' jekk il-pjan tan-Netherlands jidentifikax fil-fond biżżejjed l-impatti soċjali, fuq l-impiegji u fuq il-hiliet rilevanti tat-tranžizzjoni klimatika u tal-enerġija u jiddeksrivi politiki u miżuri ta' akkumpanjament adegwati biex jippromwovu tranžizzjoni ġusta, filwaqt li jikkontribwixxu ghall-promozzjoni kemm tad-drittijiet tal-bniedem kif ukoll tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri.
- (17) Ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni lin-Netherlands huma sostnuti mill-valutazzjoni tal-abbozz tal-NECP aġġornat tagħhom (¹⁹), li qed tīgi ppubblikata ma' din ir-Rakkomandazzjoni.
- (18) Jenhtieġ li n-Netherlands iqisu kif xieraq ir-rakkomandazzjonijiet attwali huma u jiżviluppaw l-NECP integrat aġġornat finali tagħhom li għandu jiġi pprezentat sat-30 ta' Ĝunju 2024.

*Rakkomandazzjonijiet dwar il-konsistenza mal-objettiv tan-newtralitā klimatika tal-Unjoni u mal-iżgurar tal-progress fl-adattament*

- (19) Skont ir-Regolament (UE) 2021/1119 (il-Liġi Ewropea dwar il-Klima), il-Kummissjoni hija meħtieġa tivvaluta l-konsistenza tal-miżuri nazzjonali mal-objettiv tan-newtralitā klimatika u mal-iżgurar tal-progress fl-adattament. Il-Kummissjoni vvalutat il-konsistenza tal-miżuri tan-Netherlands ma' dawn l-objettivi (²⁰). Ir-rakkomandazzjonijiet li ġejjin huma bbażati fuq dik il-valutazzjoni. Jenhtieġ li n-Netherlands iqisu kif xieraq dawn ir-rakkomandazzjonijiet u jsegwuhom fkonformità mal-Liġi Ewropea dwar il-Klima.
- (20) Pass ewljeni fit-tiġi tal-ambizzjoni dwar l-addattament jenhtieġ li jkun it-testja ta' qafas legali xieraq ghall-politika nazzjonali dwar il-klima li jistabbilixxi għanijiet ta' adattament vinkolanti u aġġornati regolarmen biex jitkejjej il-progress kumplessiv fil-bini tar-reziljenza.

B'DIN TIRRAKKOMANDA LIN-NETHERLANDS JIEHDU AZZJONI BIEX:

#### **DWAR L-ABBOZZ TAL-PJAN NAZZJONALI GHALL-ENERĢIJA U L-KLIMA AĞġORNAT SKONT IR-REGOLAMENT (UE) 2018/1999**

1. Jistabbilixxu politiki u miżuri addizzjonali kosteffiċjenti, b'mod partikolari fis-settur tal-agrikoltura, u ghall-emissionijiet mhux tas-CO<sub>2</sub>, inkluži l-metan u l-N<sub>2</sub>O u l-gassijiet F mill-proċessi industrijni u l-użu tal-prodotti, l-agrikoltura, u l-ġestjoni tal-iskart, sabiex tingħalaq id-diskrepanza projettata ta' 9,3 punti perċentwali ħalli tintleħhaq il-mira nazzjonali tal-gassijiet serra ta' -48 % fl-2030 meta mqabbla mal-livelli tal-2005 skont l-ESR. Jipprovdū projezzjonijiet aġġornati li juru kif il-politiki kemm li jeżistu kif ukoll dawk ippjanati se jilħqu l-mira u jekk ikun meħtieġ, jispecifikaw kif se jintużaw il-flessibilitajiet disponibbi skont l-ESR biex tīgi żgurata l-konformità. Jikkomplementaw l-informazzjoni dwar il-politiki u l-miżuri, filwaqt li jispiegaw b'mod ċar il-kamp ta' applikazzjoni, l-iskeda taż-żmien u, fejn possibbi, l-impatt mistenni mit-tnaqqis tal-gassijiet serra tagħhom, b'mod partikolari għal miżuri fi programmi ta' finanzjament tal-Unjoni bħall-politika agrikola komuni.
2. Jidentifikaw s-sorsi tal-emissionijiet CO<sub>2</sub> li hemm ippjanat li jinqabdu. Jidentifikaw il-kapaċitā tal-ħzin ta' CO<sub>2</sub>.
3. Jipprovdū dettall addizzjonali dwar il-miżuri ppjanati, filwaqt li jikkwantifikaw l-impatti mistennija tagħhom f'termini ta' assorbimenti jew emissionijiet mis-settur tal-LULUCF. Jipprovdū informazzjoni ċara dwar kif il-fondi pubblici (kemm il-fondi tal-Unjoni, inkluži l-politika agrikola komuni kif ukoll l-ghajnejha mill-Istat) u l-finanzjament privat permezz ta' skermi ta' sekwestru tal-karbonju f'art agrikola, jintużaw b'mod konsistenti u effettiv biex tintleħhaq il-mira nazzjonali netta tal-assorbiment. Jipprovdū informazzjoni dwar l-istatus u l-progress li jrid isir fl-iżgurar tat-titjib għal livelli oħħla/settijiet ta' *data geografikament espliciti* ghall-monitoraġġ, ir-rapportar u l-verifikasi fkonformità mal-Parti 3 tal-Anness V tar-Regolament (UE) 2018/1999.

<sup>(¹⁸)</sup> Konvenzjoni dwar l-Aċċess ghall-Informazzjoni, il-Parteċipazzjoni tal-Pubblika fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess ghall-Ġustizzja fi Kwistionijiet Ambjentali tal-25 ta' Ĝunju 1998 (il-Konvenzjoni ta' Aarhus).

<sup>(¹⁹)</sup> SWD(2023) 921.

<sup>(²⁰)</sup> Ir-Rapport ta' Progress dwar l-Azzjoni Klimatika tal-UE ghall-2023, COM(2023) 653 final, u l-Valutazzjoni tal-progress tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima fl-Istati Membri individuali skont il-Liġi Ewropea dwar il-Klima (SWD(2023) 932).

4. Jipprovdu analizi addizzjonali dwar il-vulnerabbiltajiet u r-riskji klimatiċi rilevanti fir-rigward tal-kisba tal-objettivi, tal-miri u tal-kontributi nazzjonali u tal-politiki u tal-miżuri fid-dimensjonijiet differenti tal-Unjoni tal-Energija. Jiddeskrivu u Jikkwantifikaw ahjar ir-rabta mal-objettivi u l-politiki specifiċi tal-Unjoni tal-Energija, li l-politiki u l-miżuri ta' adattament jenhtieġ li jappoġġaw. Jistabbilixxu politiki u miżuri addizzjonali ta' adattament f'bizżejjed dettall li jappoġġaw lin-Netherlands biex jilhqqu l-ghanijiet, il-miri u l-kontributi nazzjonali skont l-Unjoni tal-Energija.
5. Iżidu b'mod sinifikanti l-ambizzjoni għas-sehem tas-sorsi tal-enerġja rinnovabbli ta' mill-inqas 39 % bhala kontribut ghall-mira vinkolanti tal-enerġja rinnovabbli tal-UE ghall-2030 stabbilita fl-Artikolu 3(1) tad-Direttiva (UE) 2018/2001, kif emadata f'konformità mal-formula fl-Anness II tar-Regolament (UE) 2018/1999. Jinkludu trajettorja indikattiva li tilhaq il-punti ta' referenza ghall-2025 u 2027 skont l-Artikolu 4(a)(2) tar-Regolament (UE) 2018/1999. Jiżguraw li jittieħdu bieżżejjed miżuri biex ikopru d-distakk lejn il-linjal bazi tagħhom tal-2021 għas-sorsi ta' enerġja rinnovabbli li ma għandhiex tkun inqas mill-mira ġenerali nazzjonali obbligatorja tagħhom għas-sehem ta' energija minn sorsi rinnovabbli fl-2020, skont l-Artikolu 32(4) tar-Regolament (UE) 2018/1999.
6. Jipprovdu trajettorji stmati u pjan fit-tul ghall-implementazzjoni ta' teknoloġiji tal-enerġja rinnovabbli matul l-10 snin li ġejjin, bi prospetti ghall-2040. Jinkludu mira indikattiva għal teknoloġiji innovattivi tal-enerġja rinnovabbli sal-2030 f'konformità mad-Direttiva (UE) 2018/2001 kif emadata. Jinkludu miri specifiċi biex jikkontribwixxu għas-sottomira indikattivi fil-bini u l-industrija ghall-2030. Jikkonfermaw li l-projezzjonijiet inkluži fil-pjan qed jikkontribwixxu għas-sottomira vinkolanti ghall-karburanti rinnovabbli ta' origini mhux bijologika (RFNBOs) fl-industrija ghall-2030. Jinkludu l-miri vinkolanti fit-tishin u t-tkessiħ kemm ghall-2021–2025 kif ukoll ghall-2026–2030, u jinkludu mira indikattiva biex jinkisbu ż-żidiet tal-Anness IA tad-Direttiva (UE) 2018/2001. Jispecifikaw liema mira n-Netherlands beħsiebhom jiksbu fis-settur tat-trasport permezz tal-obbligu fuq il-fornituri tal-fjuwils, inkluż permezz ta' sottomira għal bijofjuwils avvanzati u fjuwils rinnovabbli ta' origini mhux bijologika (RFNBOs), filwaqt li jiżguraw li jiġi osservat il-livell minimu ta' RFNBO fl-2030.
7. Jinkludu politiki u miżuri dettaljati u kwantifikati b'mod li jippermetti kisba f'waqtha u kosteffettiva tal-kontribut nazzjonali tagħhom ghall-mira vinkolanti tal-enerġja rinnovabbli tal-UE ta' mill-inqas 42,5 % fl-2030, bl-isforz kollettiv biex iżiduha għal 45 %. Jiddeskrivu b'mod partikolari kif qed jippjanaw li jaċċelleraw il-permessi b'mod partikolari fir-rigward ta' teknoloġiji oħra ghajr l-enerġja mir-riħ lil hinn mill-kosta. Jagħtu dettalji dwar it-teknoloġiji tal-enerġja rinnovabbli li għalihom qed jippjanaw li jinnominaw "żoni ta' aċċellerazzjoni tas-sorsi tal-enerġja rinnovabbli" bi proceduri aktar rapidi u semplicei. Jiddeskrivu kif beħsiebhom ikopru d-disinn tal-obbligu fuq il-fornituri tal-fjuwil fis-settur tat-trasport kif ukoll miżuri komparabbli ghall-promozzjoni tal-idroġenu fl-industrija.
8. Jinkludu projezzjonijiet dwar id-domanda u l-provvista tal-bijoenerġja għal kull settur u jipprovdu *data* ghall-importazzjoni u s-sors tal-bijomassa tal-foresti użata ghall-enerġja. Jinkludu valutazzjoni tal-provvista domestika tal-bijomassa tal-foresti għal skopijiet ta' enerġja fl-2021–2030 f'konformità mal-kriterji ta' sostenibbiltà msahha tal-Artikolu 29 tad-Direttiva (UE) 2018/2001 kif emadata, u valutazzjoni tal-kompatibbiltà tal-użu previst tal-bijomassa tal-foresti ghall-produzzjoni tal-enerġja mal-obbligi tan-Netherlands skont ir-Regolament LULUCF rivedut, b'mod partikolari ghall-2026–2030, flimkien ma' miżuri u politiki nazzjonali biex tiġi żgurata tali kompatibbiltà. Jinkludu aktar miżuri biex jippromwovu l-produzzjoni sostenibbli tal-bijometan, minħabba l-potenzjal u l-produzzjoni sostenibbli tal-bijogass/bijometan tan-Netherlands, ilprofil tal-konsum tal-gass naturali u l-infrastruttura eżistenti, l-użu tad-digesterat u l-applikazzjoni tas-CO<sub>2</sub> bijoġeniku.
9. Jipprovdu sa fejn ikun possibbi skeda mistennija ta' zmien tal-passi li jwasslu għall-adozzjoni ta' politiki u miżuri legiżlattivi u mhux legiżlattivi mmirati lejn it-traspożizzjoni u l-implimentazzjoni tad-dispożizzjoni tad-Direttiva (UE) 2018/2001 kif emadata, b'mod partikolari għall-miżuri msemmija fil-punti precedenti.
10. Jinkludu kontribut nazzjonali għall-effiċjenza enerġjetika ghall-konsum finali tal-enerġja fil-mira vinkolanti tal-konsum finali tal-enerġja tal-UE ghall-2030 f'konformità mal-Artikolu 4 l-Anness I tad-Direttiva (UE) 2023/1791, jew daqs il-kontribut nazzjonali indikattiv ikkoreġut li l-Kummissjoni se tippreżenta lil kull Stat Membru sal-1 ta' Marzu 2024 skont l-Artikolu 4(5) ta' dik id-Direttiva (UE). Jispecifikaw l-ammont ta' tnaqqis fil-konsum tal-enerġja li jrid jinkiseb mill-korpi pubbliċi kollha diżaggregati skont is-settur, l-erja totali tal-art tal-bini msahhan u/jew imkessah li tkun il-proprietà ta' korpi pubbliċi li trid tiġi rinnovata kull sena jew l-ifrankar tal-enerġja annwali korrispondenti li jrid jinkiseb, kif ukoll l-ammont ta' ffrankar kumulattiv tal-enerġja li jrid jinkiseb matul il-perjodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Dicembru 2030 u, fejn rilevanti, spiegazzjoni dwar kif ġew stabbiliti r-rata tal-ifrankar annwali u l-linjal bazi tal-kalkolu.

11. Jistabbilixxu l-politiki u l-miżuri kollha biex jinkisbu l-kontribuzzjonijiet nazzjonali dwar l-efċiċjenza enerġetika u b'mod partikolari l-miżuri tal-iffrankar tal-enerġija biex jiġguraw il-kisba tal-ammont mehtieg ta' ffrankar tal-enerġija fl-użu finali kumulativ sal-2030, miżuri għall-promozzjoni tal-awditjar tal-enerġija u s-sistemi ta' ġestjoni tal-enerġija. Jispeċifikaw finanzjament robust ta' programmi tal-efċiċjenza enerġetika u ta' skemi ta' appoġġ finanzjarju li kapaci jimmobilizzaw investimenti privat u kofinanzjament addizzjonali.
12. Jinkludu l-istadji importanti tal-iffrankar tal-enerġija ghall-istokk tal-bini u jagħtu dettalji dwar l-impatt f'termini tal-iffrankar tal-enerġija ta' kull miżura gdida mressqa.
13. Jispiegaw ukoll kif in-Netherlands se jsaħħu b'mod sinifikanti d-dimensjoni tas-sigurtà tal-enerġija, b'mod partikolari billi tiddefinixxi objettivi čari għad-diversifikazzjoni tas-sorsi tal-enerġija, u tnaqqas il-provvista tal-enerġija mill-fjuwils fossili Russi u biex ikomplu jinkoragiġixxu t-tnejn fid-didżej. Jinkludu politiki u miżuri dettaljati biex jintlaħqu dawn l-objettivi lejn l-2030. Isahhu r-režiljenza u l-flessibbiltà tas-sistema tal-enerġija, b'mod partikolari billi jiġi stabbilit objettiv għall-implementazzjoni tal-hażin tal-enerġija u jressqu politiki u miżuri biex jintegraw l-importanza tal-adattament għat-tibdil fil-klima fis-sistema tal-enerġija. Jispeċifikaw strategija čara għall-isfruttament ta' faċilitajiet eżistenti taċ-ċiklu tal-fjuwil nukleari fin-Netherlands, b'mod partikolari għall-arrikkiment tal-iżotopi. Jispeċifikaw miżuri xierqa għad-diversifikazzjoni u l-provvista fit-tul ta' materjali nukleari, fjuwil, spare parts, u servizzi, u l-ġestjoni fit-tul tal-iskart nukleari, b'mod partikolari minhabba l-pjanijiet biex jinbw new unitajiet godda tal-enerġija nukleari. Jivvalutaw aktar il-kompatibbiltà tal-infrastruttura tal-gass tagħhom mal-objettivi tad-dekarbonizzazzjoni. Jivvalutaw l-adegwatezza tal-infrastruttura taż-żejt (raffinerija, hażniet taż-żejt) bit-tnejn fid-domanda għaż-żejt u l-bidla lejn alternattivi b'livell aktar baxx ta' karbonju.
14. Iressqu objettivi u miri čari b'mod partikolari għar-rispons tad-domanda biex itejbu il-flessibbiltà tas-sistema tal-enerġija fid-dawl ta' valutazzjoni tal-htiġijiet ta' flessibbiltà u jiddeskrivu miżuri spċifici biex tiġi ffacilitata l-integrazzjoni tas-sistema tal-enerġija b'raba mal-Artikolu 20a tad-Direttiva (UE) 2018/2001 kif emendata. Ikomplu jżidu l-livell tal-ghoti tas-setgħa lill-konsumaturi fis-suq tal-bejgh bl-imnut.
15. Jiżviluppaw aktar l-approċċ biex jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku billi jinkludu mira spċifica ta' tnaqqis li tista' titkejjel kif mehtieg mir-Regolament (UE) 2018/1999 filwaqt li titqies ir-Rakkmandazzjoni (UE) 2023/2407. Ilestu l-approċċ billi jinkludu dettalji dwar il-miżuri eżistenti u potenzjali biex jiġi indirizzat il-faqar enerġetiku u dwar ir-riżorsi finanzjarji ddedikati mill-perspettiva kemm tal-politika soċjali (affordabbiltà) kif ukoll tal-miżuri strutturali tal-enerġija. Jispiegaw kif l-użu tal-miżuri tal-efċiċjenza enerġetika skont l-Iskema tal-Obbligi tal-Efċiċjenza Enerġetika biex jittaffa l-faqar enerġetiku huwa previst li jintuża kif mehtieg mir-Regolament (UE) 2018/1999.
16. Ikomplu jiċċaraw l-objettivi nazzjonali fir-riċerka, l-innovazzjoni u l-kompetitività biex jintużaw teknoloġiji nodfa, filwaqt li jiġi stabbilit perkors ghall-2030 u l-2050 bil-hsieb li tiġi appoġġata d-dekarbonizzazzjoni tal-industrija u tigi promossa t-tranżizzjoni tan-negożi lejn ekonomija cirkolari u b'emissionijiet żero netti. Iressqu politiki u miżuri biex jippromwovu l-izvilupp ta' progetti b'emissionijiet żero netti inkluzi dawk rilevanti għall-industriji intensivi fl-enerġija. Jiddeskrivu qafas regolatorju prevedibbli u simplifikat għall-proċeduri tal-ghoti ta' permessi u kif l-aċċess għall-finanzjament nazzjonali se jiġi ssimplifikat fejn mehtieg. Jiprovdou politiki u miżuri dettaljati għad-digitalizzazzjoni tas-sistema tal-enerġija, l-izvilupp ta' hiliet relatati mal-enerġija nadifa, u biex tiffaċilita l-kummerċ miftuh għal ktajjen tal-provvista reżiljenti u sostenibbli ta' komponenti u tagħmir ewlenin b'emissionijiet żero netti.
17. Jispeċifikaw ir-riformi u l-miżuri biex jiġu mobilizzati l-investimenti privati mehtiega biex jintlaħqu l-miri tal-enerġija u tal-klima. Jipprovdū ħarsa ġenerali komprensiva u konsistenti lejn il-htiġijiet ta' investimenti pubbliku u privat aggregati u skont is-settur. Tikkomplementa approċċ minn fuq għal isfel ifel f'approċċ misfrux mal-ekonomija kollha b'valutazzjoni spċifica għall-proġetti minn isfel għal fuq tul il-hames dimensjonijiet tal-Unjoni tal-Enerġija. Jinkludu diż-aggregazzjoni tal-htiġijiet ta' investimenti totali b'informazzjoni addizzjonali dwar is-sorsi ta' finanzjament nazzjonali, reġjonali u tal-Unjoni kif ukoll sorsi finanzjarji privati li għandhom jiġu mobilizzati. Iżidu deskriżżjoni qasira tat-tip ta' skema ta' appoġġ finanzjarju magħżuha biex jimplimentaw il-politiki u l-miżuri, li huma ffinanzjati permezz tal-baġit pubbliku, u l-użu ta' strumenti finanzjarji mhallta li jagħmlu użu minn għotjet, self, assistenza teknika u garanziji pubblici, inkluz ir-rwol tal-banek promozzjonal nazzjonali fl-iskemi rispettivi u/jew kif jiġi mobilizzat il-finanzjament privat. Jikkunsidraw il-ġenerazzjoni kosteffettiva ta' trasferimenti lejn Stati Membri oħra skont l-ESR bhala sors ta' finanzjament. Jipprovdū valutazzjoni robusta tal-impatt makroekonomiku tal-politiki u l-miżuri ppjanati.

18. Jiddeskrivu kif il-politiki u l-miżuri inkluži fil-pjan aġġornat huma konsistenti mal-Pjan nazzjonali għall-Irkupru u r-Reżiljenza tan-Netherlands, inkluż il-kapitolu RepowerEU.
19. Jispiegaw f'aktar dettall kif in-Netherlands behsiebhom jeliminaw gradwalment is-sussidji għall-fjuwils fossili u sa meta se jagħmlu dan.
20. Jipprovdu informazzjoni dettaljata dwar il-konsegwenzi soċjali, tal-impieg iu tal-ħiliet, jew kwalunkwe impatt distributtiv ieħor, tat-tranżizzjoni klimatika u dwar l-objettivi, il-politiki u l-miżuri ppjanati biex jappoġġaw tranżizzjoni ġusta. Ispeċifikaw il-forma tal-appoġġ, l-impatt tal-inizjattivi, il-gruppi fil-mira u r-riżorsi ddedikati, filwaqt li jqisu r-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika <sup>(21)</sup>. Jinkludu, sa fejn ikun possibbli, aktar elementi biex jipprovdu bażi analitika adegwata għat-thejjija ta' Pjan Soċjali għall-Klima futur, f'konformità mar-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill <sup>(22)</sup>, inkluži indikazzjonijiet dwar kif għandhom jiġu vvalutati l-isfidi u l-impatti soċjali fuq l-aktar vulnerabbli tas-sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet għall-kombustjoni tal-fjuwil fil-bini, fit-trasport bit-triq u f'setturi addizzjonal, u biex jiġi identifikati beneficiarji potenzjali u qafas ta' politika rilevanti. Jispiegaw kif il-qafas ta' politika identifikat fl-NECP se jikkontribwixxi għat-thejjija tal-Pjan Soċjali għall-Klima tan-Netherlands u kif se tigi żgurata l-konsistenza bejn iż-żewġ pjanijiet.
21. Jiżguraw partecipazzjoni pubblika inkluživa fi żmien raġonevoli u partecipazzjoni wiesgħa tal-awtoritatijiet lokali u s-soċjetà civili fit-thejjija tal-pjan. Jipprovdu ħarsa ġenerali cara dwar kif il-process ta' konsultazzjoni se jippermetti partecipazzjoni pubblika wiesgħa mill-awtoritatijiet, iċ-ċittadini u l-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inkluži s-shab soċjali, fit-thejjija kemm tal-abbozz kif ukoll tal-pjan aġġornat finali. Jipprovdu sommarju tal-fehmiet espressi minn atturi differenti, u sommarju ta' kif il-pjan jintegħa l-fehmiet espressi matul il-konsultazzjoni.
22. Jespandu l-kooperazzjoni reġjonali li digħi hija tajba mal-pajjiżi ġirien, b'mod partikolari billi jiddeskrivi kif in-Netherlands behsiebhom jistabbilixxu qafas għal kooperazzjoni ma' Stati Membri oħra sal-2025, f'konformità mal-Artikolu 9 tad-Direttiva (UE) 2018/2001 kif emendata. Ikomplu bl-isforzi biex jiffirmaw l-erba' ftehimiet bilaterali ta' solidarjetà li fadal għas-sigurtà tal-provvista tal-gass mal-ġirien tagħħom (l-Irlanda, il-Belġju, il-Ġermanja).

**DWAR IL-KONSISTENZA TAL-MIŻURI NAZZJONALI MAL-OBJETTIV TAN-NEWTRALITÀ KLIMATIKA U MAL-IŻGURAR TAL-PROGRESS B'RABTA MAL-ADATTAMENT SKONT IR-REGOLAMENT (UE) 2021/1119**

1. Jistabbilixxu qafas legali xieraq għall-politika u l-azzjoni dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima.

Magħmul fi Brussell, it-18 ta' Diċembru 2023.

*Għall-Kummissjoni  
Kadri SIMSON  
Membru tal-Kummissjoni*

<sup>(21)</sup> Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tas-16 ta' Ġunju 2022 dwar l-iżgurar ta' tranżizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika (GU C 243, 27.6.2022 p. 35).

<sup>(22)</sup> Ir-Regolament (UE) 2023/955 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2023 li jistabbilixxi Fond Soċjali għall-Klima u li jemenda r-Regolament (UE) 2021/1060 (GU L 130, 16.5.2023, p. 1).